

Investigating the Relationship Between Psychological Well-Being and Academic Self-Efficacy of Educational Psychology Students With the Mediating Role of Self-Esteem

Noushin Derakhshan*

Corresponding Author, Assistant Professor, Department of Educational Sciences and Psychology, Payam Noor University, Tehran, Iran. E-mail: noushin.derakhshan@pnu.ac.ir

Abstract

The present study aimed to investigate the relationship between psychological well-being and academic self-efficacy of educational psychology students with the mediating role of self-esteem. This research is of an applied, quantitative and correlational type. The statistical population of the study was educational psychology students at the University of Tabriz, and the sample size was determined using GPower software, 119 people who were selected by stratified random sampling. The data collection tools were the Riff Psychological Well-Being Questionnaire (1989), the Jinks and Morgan Academic Self-Efficacy Questionnaire (1999) and the Rosenberg Self-Esteem Questionnaire (1965). In order to analyze the data, in addition to descriptive analysis, Kolmogorov-Smirnov tests, structural equation modeling, and Sobel were used in SPSS version 23 and SmartPLS version 3.1.1 software at a significance level of 0.05. The results of the study showed that the research model has a good fit and that psychological well-being is significantly related to self-esteem ($t=23.086$; $p=0.001$) and academic self-efficacy ($t=6.306$; $p=0.001$), and self-esteem is also significantly related to academic self-efficacy ($t=4.118$; $p=0.001$). The results of the study also showed that self-esteem plays a mediating role in the relationship between psychological well-being and academic self-efficacy ($z=6.718$; $p=0.001$). Therefore, optimal psychological functioning and high self-esteem make students feel capable of facing challenges and succeed in dealing with academic problems.

Keywords: psychological well-being, academic self-efficacy, self-esteem

Cite this Article: Derakhshan, N. (2025). Investigating the Relationship Between Psychological Well-Being and Academic Self-Efficacy of Educational Psychology Students With the Mediating Role of Self-Esteem. *Educational Psychology*, 21(78), 139-162. <https://doi.org/10.22054/jep.2025.86696.4208>

© 2016 by Allameh Tabataba'i University Press
Publisher: Allameh Tabataba'i University Press

Introduction

Since academic self-efficacy is one of the most important psychological components among students, therefore, identifying the factors that are related to this important component can help to better understand this field. Since a review of past research shows that no comprehensive research has been conducted in this field, especially in the study population, which is educational psychology students, and in limited research such as the research of Amiri-Domari et al. (2023), it has been shown that a large part of educational psychology students have a relatively low level of academic self-efficacy. On the other hand, the importance of variables such as self-esteem and psychological well-being has been confirmed in past research; therefore, the present study was conducted with the aim of investigating the relationship between cognitive well-being and academic self-efficacy of educational psychology students with the mediating role of self-esteem.

Literature Review

A review of past research shows that, although limited, research has been conducted both domestically and internationally in the field of the present study. For example, domestically, Amini et al. (2025) showed that psychological well-being has a positive and significant relationship with self-efficacy and that the six components of psychological well-being of Riff have the ability to predict self-efficacy, and Mohammadi and Hassanpour (2024) stated that there is a significant linear relationship between creative self-efficacy, sense of coherence, and reactive coping with psychological well-being. Among foreign research, we can also mention research such as Yiming et al. (2025), who stated in their research using a linear regression test that psychological well-being and all its components have the ability to predict students' self-efficacy, and Cao & Liu (2024) considered self-esteem to be a strong predictor of academic self-efficacy. A review of past research shows that in those studies, the variables considered in the present study were examined and studied separately or in pairs, and sometimes their results were contradictory. However, no research has yet examined the relationship between cognitive well-being and academic self-efficacy of educational psychology students with the mediating role of self-esteem. Also, the research conducted in the field of the present study in the statistical population in question, namely educational psychology students, is very limited.

Methodology

This research is of an applied, quantitative and correlational type. The statistical population of the study was educational psychology students at the University of Tabriz and the sample size was determined using GPower software, 119 people who were selected by stratified random sampling. The data collection tools were the Riff Psychological Well-Being Questionnaire (1989), the Jinks and Morgan Academic Self-Efficacy Questionnaire (1999) and the Rosenberg Self-Esteem Questionnaire (1965). In order to analyze the data, in addition to descriptive analysis, Kolmogorov-Smirnov tests, structural equation modeling and Sobel were used in SPSS version 23 and SmartPLS version 3.1.1 software at a significance level of 0.05.

Results

Descriptive results of the demographic information of the participants in the present study showed that out of 119 participants, 62 were female and 57 were male. The highest frequency of participants' age group was 20 to 25 years old (58 people), and the highest frequency of participants' educational level was bachelor's degree (77 people). The results of the study showed that the research model has a good fit and that psychological well-being is significantly related to self-esteem ($t=23.086$; $p=0.001$) and academic self-efficacy ($t=6.306$; $p=0.001$) and self-esteem is also significantly related to academic self-efficacy ($t=4.118$; $p=0.001$). The results of the study also showed that self-esteem plays a mediating role in the relationship between psychological well-being and academic self-efficacy ($z=6.718$; $p=0.001$).

Conclusion

In general, based on the results of the research, it can be concluded that educational psychology students at the University of Tabriz who have optimal psychological performance, which includes a general sense of emotional health such as self-esteem, positive relationships with others, and low levels of anxiety, depression, and avoidance behaviors, help individuals feel empowered in facing challenges through increased self-efficacy, and self-esteem also makes students consider themselves more empowered and successful in dealing with academic problems. Therefore, students are advised to always be purposeful in their academic lives and set short-term and long-term goals for their education. Students are also advised to maintain their connections and

interactions with friends and other students and to believe in their abilities so that they can ultimately be effective in overcoming problems and achieving their academic goals.

Acknowledgments

We would like to express our appreciation and gratitude to all those who participated in this study.

بررسی ارتباط بهزیستی روان‌شناختی با خودکارآمدی تحصیلی دانشجویان روان‌شناسی تربیتی با نقش میانجی عزت‌نفس

نوشین درخشان *

نویسنده مسئول، استادیار، گروه علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه پیام نور،
تهران، ایران. رایانامه: noushin.derakhshan@pnu.ac.ir

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی ارتباط بهزیستی روان‌شناختی با خودکارآمدی تحصیلی دانشجویان روان‌شناسی تربیتی با نقش میانجی عزت‌نفس انجام شد. این تحقیق از نوع کاربردی، کمی و همبستگی است. جامعه آماری پژوهش دانشجویان روان‌شناسی تربیتی دانشگاه تبریز بود که تعداد نمونه با استفاده از نرم‌افزار جی‌پاور، ۱۱۹ نفر تعیین شد که با روش تصادفی طبقه‌ای انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه بهزیستی روان‌شناختی ریف (۱۹۸۹)، پرسشنامه خودکارآمدی تحصیلی جینگز و مورگان (۱۹۹۹) و پرسشنامه عزت‌نفس روزنبرگ (۱۹۶۵) بود. به‌منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها، علاوه بر بررسی توصیفی، از آزمون‌های کولموگروفس اسمیرنوف، مدل‌سازی معادلات ساختاری و سوبل در نرم‌افزارهای spss نسخه ۲۳ و smartpls نسخه ۳٫۱٫۱ و در سطح معنی‌داری ۰/۰۵ استفاده شد. نتایج تحقیق نشان داد که مدل پژوهش از برازش مناسبی برخوردار است و بهزیستی روان‌شناختی با عزت‌نفس ($t=23/086$ ؛ $p=0/001$) و خودکارآمدی تحصیلی ($t=6/306$ ؛ $p=0/001$) ارتباط معنی‌داری دارد و عزت‌نفس نیز با خودکارآمدی تحصیلی ($t=4/118$ ؛ $p=0/001$) ارتباط معنی‌داری دارد. نتایج تحقیق همچنین نشان داد که عزت‌نفس در ارتباط بهزیستی روان‌شناختی با خودکارآمدی تحصیلی ($t=6/718$ ؛ $p=0/001$) نقش میانجی ایفا می‌کند؛ بنابراین عملکرد روان‌شناختی بهینه و عزت‌نفس بالا موجب می‌شود تا دانشجویان احساس کنند در مواجهه با چالش‌ها توانمند هستند و در مقابله با مشکلات تحصیلی موفق عمل کنند.

کلیدواژه‌ها: بهزیستی روان‌شناختی، خودکارآمدی تحصیلی، عزت‌نفس

استناد به این مقاله: درخشان، نوشین. (۱۴۰۴). بررسی ارتباط بهزیستی روان‌شناختی با خودکارآمدی تحصیلی دانشجویان روان‌شناسی تربیتی با نقش میانجی عزت‌نفس. فصلنامه روان‌شناسی تربیتی، ۲۱(۷۸)، ۱۶۲-۱۳۹.
<https://doi.org/10.22054/jep.2025.86696.4208>

© ۲۰۱۶ دانشگاه علامه طباطبائی

ناشر: دانشگاه علامه طباطبائی

مقدمه

در هر جامعه‌ای، تحقیق و پژوهش، اساس زندگی و پیشرفت آن جامعه را تشکیل می‌دهد و برنامه‌ریزی در هر کشوری باید بر پایه پژوهش بنا شود، تا از پشتوانه کافی برخوردار باشد (Ibrahim et al., 2025). مسائل روانی جوانان و دانشجویان یکی از مهم‌ترین مواردی است، که در تمامی جوامع، ذهن اندیشمندان و روان‌شناسان را به خود جلب کرده است (Mosley-Johnson et al., 2019). حجم مسائل رفتاری و روانی که مشکلی جدی و شایع در جهان است، در کشورهای در حال توسعه که کشور ما نیز از آن مستثنا نیست، بیشتر و رو به فزونی است. همچنین تحقیقات مختلف در داخل کشور میزان پراکندگی اختلالات روانی را در دامنه وسیعی از جمعیت جامعه گزارش کرده‌اند (Lopes & Nihei, 2021). کشور ما جزء کشورهای جوان و در حال توسعه محسوب می‌گردد که تعداد کثیری از جمعیت آن را نوجوانان و دانشجویان تشکیل می‌دهند. جوانان در این دوره ممکن است بنا به دلایل مختلفی از جمله تکامل جسمی و جنسی، احساسات افراطی، جستجوی هویت، ترس از مسئولیت‌پذیری، انتخاب مشاغل و برخی مسائل دیگر، تحت فشارهای روانی زیادی قرار گرفته و بشدت در معرض آسیب روانی قرار داشته باشند (اقدسی و همکاران، ۱۳۹۵).

دانشگاه‌ها و سایر محیط‌های آموزشی مکان‌هایی هستند که چالش‌ها، موانع و فشارهای روانی مرتبط با تحصیل در آن، یک واقعیت ثابت در زندگی هستند (Schunk & DiBenedetto, 2022). یکی از این مؤلفه‌ها که در پژوهش حاضر مورد بررسی قرار گرفته است، خودکارآمدی تحصیلی است. خودکارآمدی تحصیلی بیانگر اطمینان فرد به توانایی خود در انجام موفقیت‌آمیز تکالیف تحصیلی از جمله امتحان در یک تراز مشخص است (Hitches et al., 2022). خودکارآمدی قضاوت افراد در مورد توانایی برای سازمان‌دهی و اجرای یک سلسله کارها برای رسیدن به انواع عملکردهای تعیین شده است (Yang et al., 2022). همچنین خودکارآمدی به عنوان باور اساسی فرد به این که چه زمانی می‌تواند یاد بگیرد، تعریف شده است و به عنوان یک عامل اساسی، بر توانایی واقعی فرد برای یادگیری تأثیر گذار است (Al-Abyadh & Abdel Azeem, 2022). خودکارآمدی، اعتماد کلی فرد به خود به منظور انجام موفقیت‌آمیز تکالیف است. خودکارآمدی در محیط آموزشی تحت عنوان خودکارآمدی تحصیلی نیز به معنای باور فرد در مورد توانایی خود برای انجام تکالیف خاص، توانایی خود برای عملکرد تحصیلی و مقابله با مشکلات و دستیابی به اهداف

مطلوب در یک موقعیت مشخص است (Zander et al., 2018) که از عوامل مهم و مؤثر و به‌عنوان عامل تعیین‌کننده عملکرد تحصیل دانشجویان است و از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است که تحت تأثیر عوامل مختلفی از جمله عوامل روانی و شخصیتی قرار دارد (امانی و علیمادی، ۱۴۰۴).

سلامت روانی از مهم‌ترین مفاهیم مورد توجه روان‌شناسان است. از ویژگی‌های روان‌شناختی مهمی که افراد سالم باید از آن بهره‌مند باشند، احساس بهزیستی است (Granero-Jiménez et al., 2022). روان‌شناسی مثبت‌نگر، سلامت روانی را معادل کارکرد مثبت روان‌شناختی مطرح و آن را در قالب بهزیستی روان‌شناختی بیان می‌کند. در نتیجه، بهزیستی روان‌شناختی به معنای کارکرد و عملکرد روان‌شناختی بهینه است (Taylor-Piliae & Finley, 2020). ریف، بهزیستی روان‌شناختی را چیزی فراتر از شادمانی و رضایت عنوان کرد که دارای شش بعد پذیرش خود، روابط مثبت با دیگران، خودمختاری، تسلط بر محیط، زندگی هدفمند و رشد شخصی است. او بهزیستی روان‌شناختی را تلاش برای کمال در جهت تحقق توانایی‌های بالقوه واقعی فرد می‌داند. در این دیدگاه، بهزیستی به معنای تلاش برای تعالی و ارتقا است؛ که در تحقق استعدادها و توانایی‌های فرد متجلی می‌شود (Van Dierendonck & Lam, 2023). Martela and Sheldon (2019) معتقدند بهزیستی روان‌شناختی، مفهوم وسیعی است که به شرایط زندگی خوب با رضایت‌بخش مربوط می‌شود. حالتی که با سلامتی، شادی و موفقیت مشخص می‌شود. این موضوع به عملکرد جوانان در سطح بالایی از سازگاری عاطفی و رفتاری بازمی‌گردد. بهزیستی، اشاره به حسی از سلامتی دارد که شامل ارزش‌های شناختی افراد از زندگی می‌شود. آن‌ها، شرایط خود را که به انتظارات، ارزش‌ها و تجارب قبلی‌شان وابسته است، ارزش‌گذاری می‌کنند (Diener et al., 2018). بهزیستی روان‌شناختی در محیط آموزشی نیز نقش اساسی در بهبود شاخص‌های تحصیلی مانند خودکارآمدی تحصیلی دارد به شکلی که امینی و همکاران (۱۴۰۴) نیز در تحقیق خود نشان دادند که بهزیستی روان‌شناختی ارتباط مثبت و معنی‌داری با خودکارآمدی دارد و مؤلفه‌های شش‌گانه بهزیستی روان‌شناختی ریف توانایی پیش‌بینی خودکارآمدی را دارند.

یکی دیگر از متغیرهایی که در این پژوهش نقش آن در خودکارآمدی تحصیلی دانشجویان مورد بررسی قرار گرفته است، عزت‌نفس است. دانشجویانی با اعتمادبه‌نفس بالا

به توانایی‌های خود اطمینان دارند، برای رسیدن به موفقیت تلاش خود را به کار می‌بندند و سپس با اسناد این موفقیت‌ها به قابلیت‌های خویش بر عزت‌نفس خود می‌افزایند (صالحی مرزيجرانی و سعدی‌پور، ۱۴۰۳). عزت‌نفس، نوعی نگرش است که به فرد این فرصت را می‌دهد تا دیدگاه واقعی و مثبتی نسبت به خود داشته باشد و سبب می‌شود فرد به توانایی‌های خود اعتماد کرده و احساس کنترل بر زندگی خود داشته باشد (پژوهی و همکاران، ۱۴۰۱) و در بین دانشجویان نیز عزت‌نفس تحصیلی به درک فرد از توانایی‌های تحصیلی خود و برداشت دیگران از این درک است (Neroni et al., 2022). پژوهش‌ها نشان می‌دهد که عزت‌نفس یک عامل روان‌شناختی مهم و اثرگذار بر سلامت افراد به شمار می‌رود (صالحی مرزيجرانی و سعدی‌پور، ۱۴۰۳). با افزایش عزت‌نفس، احساس توانمندی و ارزشمندی در فرد به وجود می‌آید و تغییرات مثبتی همچون افزایش تلاش برای کسب موفقیت، داشتن اعتماد به نفس بالا، بلندهمت بودن و تمایل به برخورداری از سلامت بالاتر در وی پدیدار می‌گردد (Mann & Blumberg, 2022). McAdams و همکاران (2021) بیان می‌دارد که نوجوانان و جوانان با عزت‌نفس پایین نسبت به نوجوانان و جوانان با عزت‌نفس بالا به طور معنی‌داری سلامت فیزیکی و روانی پایین‌تر، وضعیت اقتصادی بدتر و نرخ بیشتری از رفتارهای بزه‌کارانه داشتند؛ بنابراین، یک راه‌حل برای افزایش بهداشت روان و پیشگیری از اختلالات روانی بهبود عزت‌نفس است.

از آنجایی که خودکارآمدی تحصیلی از مهم‌ترین مؤلفه‌های روان‌شناختی در بین دانشجویان است، بنابراین شناخت عواملی که با این مؤلفه مهم رابطه دارند، می‌تواند به درک بهتر این حوزه کمک کند و از آنجایی که مرور تحقیقات گذشته نشان می‌دهد تاکنون پژوهشی جامع در این زمینه به‌ویژه در جامعه موردبررسی که دانشجویان روان‌شناسی تربیتی است، انجام نشده است و در تحقیقات محدودی مانند پژوهش امیری‌دوماری و همکاران (۱۴۰۲) نشان داده شده است که بخش اعظمی از دانشجویان روان‌شناسی تربیتی از میزان خودکارآمدی تحصیلی نسبتاً پایینی برخوردارند و از طرفی اهمیت متغیرهایی مانند عزت‌نفس و بهزیستی روان‌شناختی در تحقیقات گذشته به تأیید رسیده است، از این رو، پژوهش حاضر با هدف بررسی ارتباط بهزیستی روان‌شناختی با خودکارآمدی تحصیلی دانشجویان روان‌شناسی تربیتی با نقش میانجی عزت‌نفس انجام شد.

پیشینه پژوهش

بررسی تحقیقات گذشته نشان می‌دهد که در حوزه پژوهش حاضر تحقیقاتی هر چند محدود در داخل و خارج از کشور انجام شده است. برای مثال در داخل کشور امینی و همکاران (۱۴۰۴) نشان دادند که بهزیستی روان‌شناختی ارتباط مثبت و معنی‌داری با خودکارآمدی دارد و مؤلفه‌های شش‌گانه بهزیستی روان‌شناختی ریف توانایی پیش‌بینی خودکارآمدی را دارند، محمدی و حسن‌پور (۱۴۰۳) بیان کردند که بین خودکارآمدی خلاق، حس انسجام و مقابله تراکشی با بهزیستی روان‌شناختی رابطه خطی معنی‌داری وجود دارد، کشاورز نوروزپور و همکاران (۱۴۰۳) نیز ارتباط بین عزت‌نفس و خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان را مستقیم و معنی‌دار بیان کردند و همچنین بیان کردند که عزت‌نفس توانایی پیش‌بینی خودکارآمدی تحصیلی را دارد، گلی‌زاده و همکاران (۱۴۰۲) بیان کردند که توجه به عزت‌نفس فراگیران در کنار آموزش رسمی در محیط‌های آموزشی، ضرورتی است که باید بیش‌ازپیش مورد ملاحظه قرار گیرد، رضائیان بیلندی و همکاران (۱۴۰۲) رابطه بین عزت‌نفس و بهزیستی روان‌شناختی زنان دانشجو و طلبه را معنی‌دار دانستند، بهمنی و همکاران (۱۴۰۲) رابطه عزت‌نفس با بهزیستی روان‌شناختی را در بین دانشجویان کارشناسی ارشد معنی‌دار دانستند و همچنین نشان دادند عزت‌نفس رابطه بین بهزیستی روان‌شناختی و شادکامی را میانجی‌گری می‌کند و در تحقیقی دیگر باقری و همکاران (۱۴۰۱) نشان دادند که خودکارآمدی رابطه مستقیم مثبتی با بهزیستی روان‌شناختی دارد و همچنین مشخص شد ابعاد بهزیستی روان‌شناختی توانایی پیش‌بینی خودکارآمدی را دارند. در بین تحقیقات خارجی نیز می‌توان به پژوهش‌هایی مانند Yiming و همکاران (2025) اشاره کرد که در تحقیق خود با استفاده از آزمون رگرسیون خطی بیان کردند که بهزیستی روان‌شناختی و تمامی مؤلفه‌های آن توانایی پیش‌بینی خودکارآمدی دانشجویان را دارند، Cao and Liu (2024) عزت‌نفس را پیش‌بینی‌کننده قوی برای خودکارآمدی تحصیلی دانستند، Fan and Cui (2024) بهزیستی روان‌شناختی را به‌عنوان یکی از عوامل پیش‌بینی‌کننده خودکارآمدی در دانشجویان دانستند، Guoyan و همکاران (2023) رابطه بین خودکارآمدی و بهزیستی روان‌شناختی معلمان پاکستان و مالزی را معنی‌دار دانستند و Ooi و همکاران (2023) رابطه بین بهزیستی روان‌شناختی و عزت‌نفس در بین دانشجویان مالزی را مثبت نشان داد.

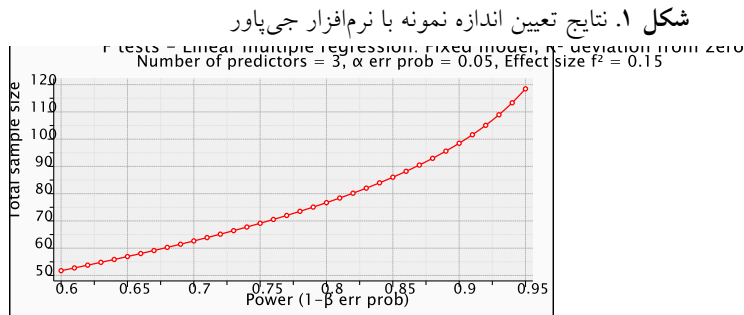
بررسی تحقیقات گذشته نشان می‌دهد که در آن تحقیقات به صورت جداگانه و یا نهایتاً دوبه‌دو متغیرهای موردنظر در پژوهش حاضر موردبررسی و مطالعه قرار گرفتند که بعضاً نتایج آن‌ها نیز متناقض بوده ولی تا به حال تحقیقی به بررسی ارتباط بهزیستی روان‌شناختی با خودکارآمدی تحصیلی دانشجویان روان‌شناسی تربیتی با نقش میانجی عزت‌نفس نپیرداخته است. همچنین پژوهش‌های انجام شده در حوزه پژوهش حاضر در جامعه آماری مدنظر یعنی دانشجویان روان‌شناسی تربیتی بسیار محدود است.

روش

این تحقیق از نظر هدف از نوع کاربردی، از نظر نوع داده‌ها کمی و از نظر نحوه گردآوری داده‌ها تحقیقات همبستگی با استفاده از پرسشنامه استاندارد است. جامعه آماری موردنظر در پژوهش حاضر دانشجویان روان‌شناسی تربیتی دانشگاه تبریز بود که تعداد نمونه موردنیاز در این پژوهش با استفاده از نرم‌افزار جی‌پاور^۱ تعیین شد، به این طریق که بر اساس اطلاعات واردشده به نرم‌افزار جی‌پاور اعم از میزان خطای ۰/۰۵، دقت ۰/۹۵، اندازه اثر متوسط (۰/۱۵) و تعداد متغیرها (۳)، تعداد نمونه مناسب برای پژوهش حاضر، ۱۱۹ نفر به دست آمد که در شکل ۱ نشان داده شده است. شایان‌ذکر است که روش انتخاب نمونه آماری نیز تصادفی طبقه‌ای بود و مقاطع تحصیلی کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری به عنوان طبقات مدنظر قرار گرفت و انتخاب نمونه به نسبت جامعه آماری انجام شد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

1. G*Power

در پژوهش حاضر ابزارهای اندازه‌گیری متغیرهای پژوهش، پرسشنامه‌ای بود که در بخش اول آن اطلاعات جمعیت‌شناختی شرکت‌کنندگان مورد پرسش قرار گرفت و در بخش دوم پرسشنامه‌های استاندارد مربوط به متغیرهای تحقیق که در ادامه به صورت جداگانه معرفی شده‌اند، قرار گرفت:

پرسشنامه بهزیستی روان‌شناختی: نسخه‌ی کوتاه (۱۸ سؤالی) مقیاس بهزیستی روان‌شناختی ریف، توسط Ryff and Singer (1989) طراحی و در سال ۲۰۰۲ مورد تجدیدنظر قرار گرفته است. این نسخه، مشتمل بر ۶ عامل استقلال، تسلط بر محیط، رشد شخصی، ارتباط مثبت با دیگران، هدفمندی در زندگی و پذیرش خود است. مجموع نمرات این ۶ عامل به عنوان نمره کلی بهزیستی روان‌شناختی محاسبه می‌شود. همبستگی نسخه کوتاه مقیاس بهزیستی روان‌شناختی ریف با مقیاس اصلی از ۰/۷ تا ۰/۸۹ در نوسان بوده است (ریف و سینگر، ۲۰۰۶). ساداتی فیروزآبادی و ملتفت (۱۳۹۶) روایی و پایایی این پرسشنامه را تأیید کردند و میزان آلفای کرونباخ کلی این پرسشنامه را ۰/۸۹ به دست آوردند.

پرسشنامه خودکارآمدی تحصیلی جینکز و مورگان (۱۹۹۹): به منظور جمع‌آوری داده‌های مربوط به متغیر خودکارآمدی تحصیلی از پرسشنامه استاندارد جینکز و مورگان (۱۹۹۹) استفاده شد. این پرسشنامه دارای ۳۰ سؤال است که جواب هر سؤال به صورت طیف لیکرت پنج‌درجه‌ای از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم است و دارای سه مؤلفه استعداد (گویه‌های ۱ تا ۱۰)، کوشش (گویه‌های ۱۱ تا ۲۰) و بافت (گویه‌های ۲۱ تا ۳۰) است.

حجازی و همکاران (۱۴۰۳) در تحقیق خود روایی و پایایی این پرسشنامه را تأیید کردند و میزان آزمون آلفای کرونباخ برای این پرسشنامه را ۰/۸۷ گزارش کردند.

پرسشنامه عزت‌نفس روزنبرگ: در پژوهش حاضر، از پرسشنامه عزت‌نفس روزنبرگ (۱۹۶۵) استفاده شد. این پرسشنامه ۱۰ سؤالی که سؤالات ۱ تا ۵ آن مثبت و سؤالات ۶ تا ۱۰ آن منفی است، احساس کلی شخص را از خود و پذیرش خود اندازه می‌گیرد و صورت دوگزینه‌ای موافق و مخالف پاسخ داده می‌شود که در سؤالات مثبت، گزینه موافق یک نمره و مخالف صفر نمره و در سؤالات منفی، گزینه مخالف ۱ نمره و موافق صفر نمره در نظر گرفته می‌شود و نمره نهایی بین صفر تا ۱۰ به دست می‌آید که عدد بزرگ‌تر نشان‌دهنده عزت‌نفس بالاتر است. روایی و پایایی این پرسشنامه در پژوهش صالحی مرزيجرانی و همکاران (۱۴۰۳) تأیید شده و میزان آلفای کرونباخ آن ۰/۸۳ به دست آمده است.

علی‌رغم اینکه تمامی ابزارهای تحقیق استاندارد بودند و در تحقیقات قبلی مورد تأیید قرار گرفتند، در تحقیق حاضر به‌منظور بررسی مجدد روایی صوری و محتوایی ابزار تحقیق از نظر ۱۰ تن از متخصصان در حوزه پژوهش حاضر استفاده شد و به‌منظور بررسی پایایی آن‌ها نیز از آزمون آلفای کرونباخ استفاده شد که مقدار این آزمون برای پرسشنامه‌های تحقیق به ترتیب ۰/۸۵، ۰/۹۱، ۰/۹۱ و ۰/۹۶ به دست آمد که با توجه به نتایج تحقیق تمامی پرسشنامه‌ها از پایایی مناسبی برخوردار هستند ($\alpha > 0.7$).

در مرحله تجزیه و تحلیل داده‌ها، برای بررسی و توصیف ویژگی‌های عمومی پاسخ‌دهندگان از روش‌های آمار توصیفی مانند جداول توزیع فراوانی و میانگین استفاده شد. همچنین از روش‌های آماری استنباطی مانند آزمون کولموگروف اسمیرنوف برای بررسی نرمال بودن توزیع داده‌ها و آزمون مدل‌سازی معادلات ساختاری و آزمون سوبل جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها تحقیق استفاده شد. تمامی تجزیه و تحلیل داده‌ها در تحقیق حاضر با استفاده از نرم‌افزارهای spss نسخه ۲۳ و smartpls نسخه ۳،۱،۱ و در سطح معنی‌داری ۰/۰۵ انجام شد.

یافته‌ها

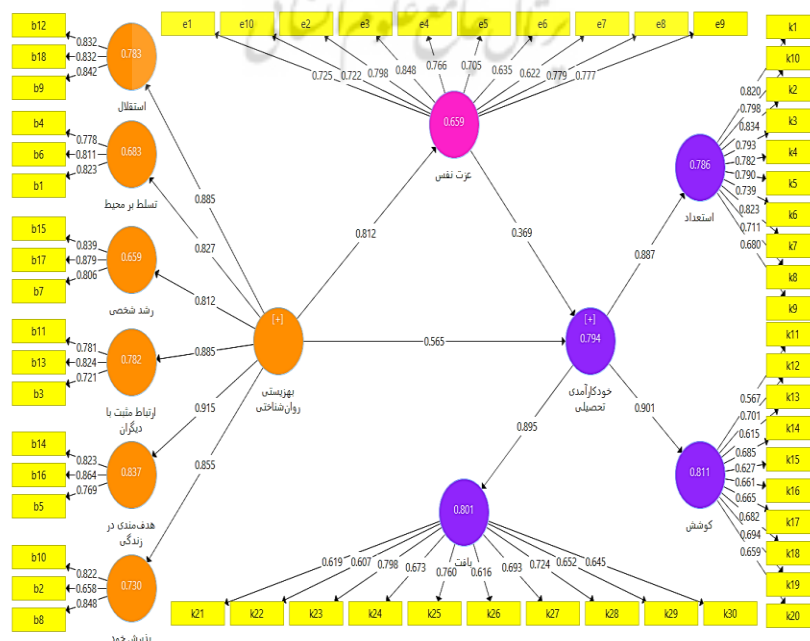
نتایج توصیفی اطلاعات جمعیت‌شناختی شرکت‌کنندگان در پژوهش حاضر در جدول ۱ گزارش شده است.

جدول ۱. نتایج توصیفی اطلاعات جمعیت‌شناختی شرکت‌کنندگان

متغیر	طبقه	فراوانی	درصد فراوانی
جنسیت	زن	۶۲	۵۲/۱
	مرد	۵۷	۴۷/۹
سن	۲۰ سال یا کمتر	۲۵	۲۱/۰
	۲۰ تا ۲۵ سال	۵۸	۴۸/۷
	۲۵ تا ۳۰ سال	۲۴	۲۰/۲
	بالای ۳۰ سال	۱۲	۱۰/۱
مقطع تحصیلی	کارشناسی	۷۷	۶۴/۷
	کارشناسی ارشد	۳۰	۲۵/۲
	دکتری	۱۲	۱۰/۱

جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها در این بخش، از روش مدل‌سازی معادلات ساختاری و نوع خاص آن یعنی تکنیک تحلیل عاملی تأییدی با رویکرد حداقل مربعات جزئی (PLS) از طریق نرم‌افزار SmartPls.3.1.1 استفاده شده است. برای بررسی برازش مدل اندازه‌گیری انعکاسی در PLS سه مورد استفاده شده است: پایایی شاخص، روایی همگرا و روایی واگرا. پایایی شاخص نیز خود توسط سه معیار موردسنجش واقع شده است: (۱) ضرایب بار عاملی، (۲) آلفای کرونباخ، (۳) پایایی ترکیبی. در ادامه در شکل ۲ نتایج مربوط به بارهای عاملی آورده شده است.

شکل ۱. مدل با ضرایب بار عاملی

بررسی ضرایب بارهای عاملی هریک از سؤالات پرسشنامه با توجه به شکل ۱. نشان می‌دهد که بار عاملی تمامی سؤالات بالاتر از ۰/۴ است، بنابراین تمامی سؤالات می‌توانند در مدل تحقیق شرکت داده شوند. همچنین به منظور تعیین پایایی که نشان‌دهنده‌ی سازگاری درونی و دقت سنجش است، از ضریب آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی استفاده شده است. در جدول ۲ مقادیر مربوط به آلفای کرونباخ و معیار ضریب پایایی ترکیبی برای تمامی متغیرها گزارش شده است.

جدول ۲. مقادیر مربوط به آلفای کرونباخ، معیار ضریب پایایی ترکیبی، معیار AVE و معیار VIF

متغیر	کرونباخ	پایایی ترکیبی	AVE	VIF
بهبودی روان‌شناختی	۰/۸۵۷	۰/۸۹۴	۰/۵۱۶	۱/۵۲۱
استقلال	۰/۷۱۸	۰/۸۳۶	۰/۵۶۹	۱/۲۳۴
تسلط بر محیط	۰/۷۲۹	۰/۸۲۹	۰/۵۸۷	۱/۲۴۰
رشد شخصی	۰/۷۴۱	۰/۸۴۵	۰/۵۲۹	۱/۴۲۶
ارتباط مثبت با دیگران	۰/۸۳۹	۰/۸۹۶	۰/۶۲۲	۱/۷۱۱
هدفمندی در زندگی	۰/۹۵۱	۰/۹۸۱	۰/۶۸۷	۱/۴۲۲
پذیرش خود	۰/۸۱۱	۰/۸۹۶	۰/۷۵۵	۱/۴۸۹
عزت نفس	۰/۹۱۶	۰/۹۶۴	۰/۸۷۶	۱/۹۹۷
خودکارآمدی تحصیلی	۰/۹۶۱	۰/۹۸۹	۰/۸۷۱	۲/۲۱۱
استعداد	۰/۹۵۳	۰/۹۸۸	۰/۶۹۸	۱/۶۶۲
کوشش	۰/۷۱۱	۰/۸۳۷	۰/۶۱۴	۱/۴۱۵
بافت	۰/۸۴۳	۰/۸۸۴	۰/۷۱۱	۱/۳۱۹

با توجه به نتایج جدول ۲ از آنجایی که مقدار هر دو معیار آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی برای تمامی متغیرها بالاتر از ۰/۷ است، بنابراین ابزار تحقیق از پایایی مناسب و مدل تحقیق از برازش مناسب برخوردار است. علاوه بر آن، در جدول ۲ نتایج مربوط به روایی همگرا (معیار AVE) و فاکتور افزایش نرخ واریانس (معیار VIF) نیز آورده شده است. با توجه به نتایج تحقیق تمامی مقادیر مربوط به روایی همگرا بیشتر از ۰/۵ و مقادیر مربوط به افزایش نرخ واریانس کمتر از ۵ است، بنابراین هر دو معیار در وضعیت مطلوبی قرار دارند و برازش مناسب مدل را نشان می‌دهند.

روایی واگرا یکی دیگر از معیارهای بررسی برازش مدل‌های اندازه‌گیری است. برای بررسی روایی واگرا از ماتریس فورنل و لارکر استفاده شده است. در این روش میزان

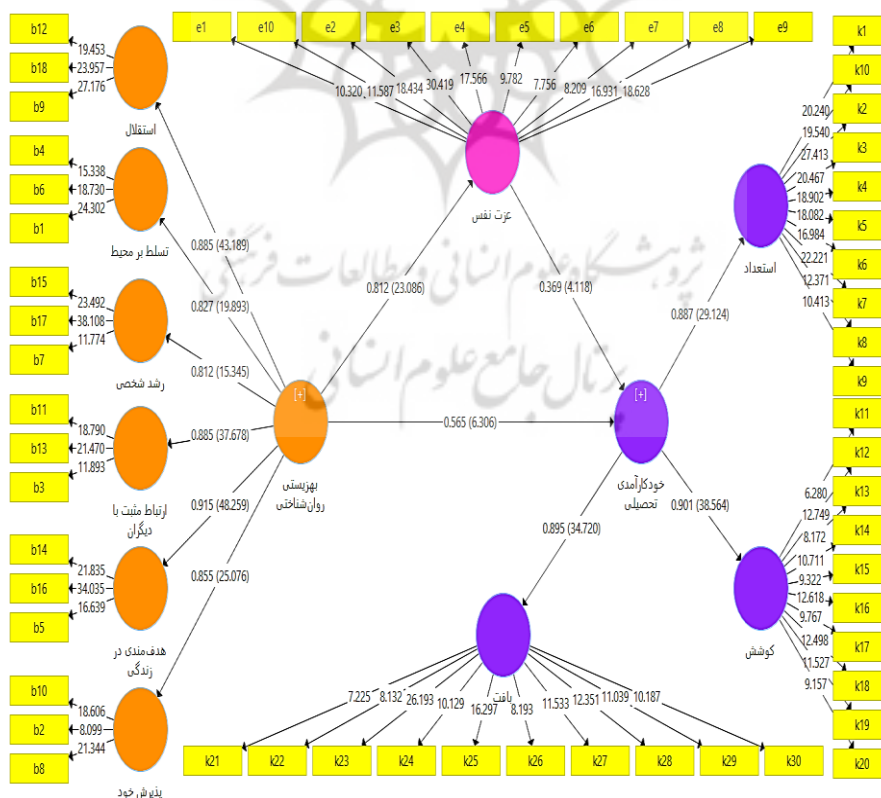
همبستگی یک سازه با شاخص‌هایش در مقابل همبستگی آن سازه با سایر سازه‌ها مقایسه می‌شود. در جدول ۳، ماتریس فورنل و لارکر برای تحقیق حاضر ارائه شده است.

جدول ۳. نتایج ماتریس فورنل و لارکر

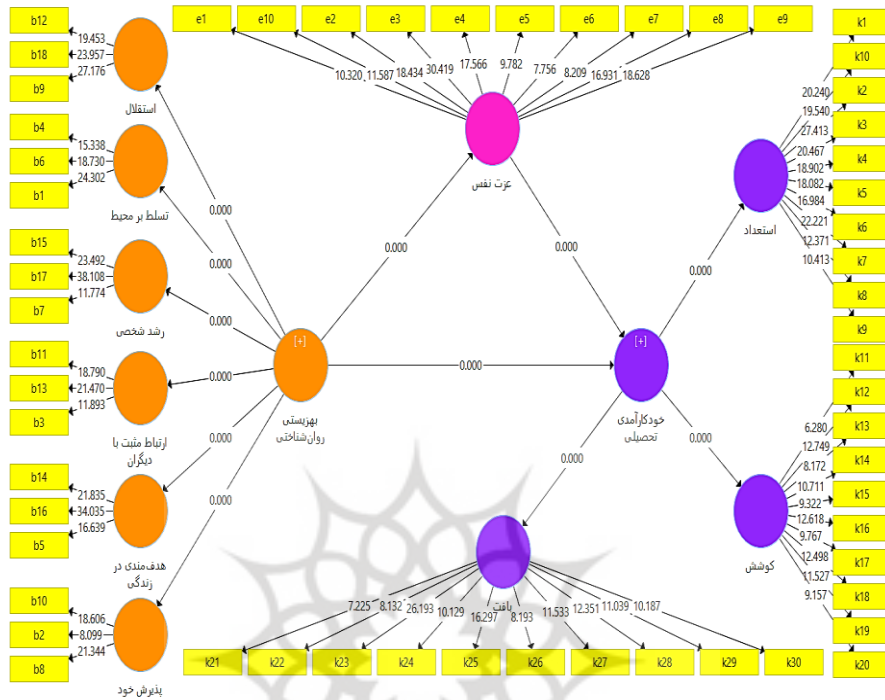
متغیر	بهزیستی روان‌شناختی	عزت نفس	خودکارآمدی
بهزیستی روان‌شناختی	۰/۹۵۲		
عزت نفس	۰/۸۶۴	۰/۹۲۲	
خودکارآمدی	۰/۶۹۳	۰/۶۲۴	۰/۸۸۳

مطابق با ماتریس بالا، مقدار جذر (AVE) تمامی متغیرهای مرتبه اول از مقدار همبستگی میان آن‌ها بیشتر است که این امر روایی و اگرایی مناسب و برازش خوب مدل‌های اندازه‌گیری را نشان می‌دهد. در ادامه پژوهش، پس از بررسی برازش مدل‌های اندازه‌گیری و با توجه به مدل‌ها با مقادیر معناداری t-value و p-value و همچنین نتایج گزارش شده در جدول ۴، به بررسی مسیرهای مختلف مدل پژوهش و همچنین بررسی فرضیات تحقیق پرداخته شده است.

شکل ۲. مدل با مقادیر t-value و ضریب مسیر

شکل ۳. مدل با مقادیر معناداری p-value

جدول ۴. بررسی مسیرهای مختلف مدل پژوهش

مسیر	ضریب مسیر	آماره P	آماره t
بهبودی روان‌شناختی -> استقلال	۰/۸۸۵	۰/۰۰۱	۴۳/۱۸۹
بهبودی روان‌شناختی -> تسلط بر محیط	۰/۸۲۷	۰/۰۰۱	۱۹/۸۹۳
بهبودی روان‌شناختی -> رشد شخصی	۰/۸۱۲	۰/۰۰۱	۱۵/۳۴۵
بهبودی روان‌شناختی -> ارتباط مثبت با دیگران	۰/۸۸۵	۰/۰۰۱	۳۷/۶۷۸
بهبودی روان‌شناختی -> هدفمندی در زندگی	۰/۹۱۵	۰/۰۰۱	۴۸/۲۵۹
بهبودی روان‌شناختی -> پذیرش خود	۰/۸۸۵	۰/۰۰۱	۲۵/۰۷۶
بهبودی روان‌شناختی -> عزت نفس	۰/۸۱۲	۰/۰۰۱	۲۳/۰۸۶
بهبودی روان‌شناختی -> خودکارآمدی تحصیلی	۰/۵۶۵	۰/۰۰۱	۶/۳۰۶
عزت نفس -> خودکارآمدی تحصیلی	۰/۳۶۹	۰/۰۰۱	۴/۱۱۸
خودکارآمدی تحصیلی -> استعداد	۰/۸۸۷	۰/۰۰۱	۲۹/۱۲۴
خودکارآمدی تحصیلی -> کوشش	۰/۹۰۱	۰/۰۰۱	۳۸/۵۶۴
خودکارآمدی تحصیلی -> بافت	۰/۸۹۵	۰/۰۰۱	۳۴/۷۲۰

در سطح اطمینان ۹۵٪ بر اساس نتایج جدول ۴ با توجه به اینکه مقدار آماره t تمامی مسیرها بزرگ‌تر از ۱/۹۶ و معنی‌داری آن‌ها کمتر از ۰/۰۵ ($p=۰/۰۰۱$) است، می‌توان چنین بیان کرد که مدل پژوهش مناسب بوده و تمامی مسیرها تأیید می‌شود. همچنین نتایج نشان داد که بهزیستی روان‌شناختی با عزت‌نفس ($t=۲۳/۰۸۶$ ؛ $p=۰/۰۰۱$) و خودکارآمدی تحصیلی ($t=۶/۳۰۶$ ؛ $p=۰/۰۰۱$) ارتباط معنی‌داری دارد و عزت‌نفس نیز با خودکارآمدی تحصیلی ($t=۴/۱۱۸$ ؛ $p=۰/۰۰۱$) ارتباط معنی‌داری دارد. در ادامه به‌منظور بررسی نقش میانجی عزت‌نفس در ارتباط بهزیستی روان‌شناختی با خودکارآمدی تحصیلی از آزمون سوبل استفاده شد که به همین منظور از فرمول زیر استفاده شد:

$$t = \frac{a * b}{\sqrt{(b^2 * Sa^2) + (a^2 * Sb^2)}}$$

که در این فرمول a به معنی ضریب مسیر متغیر مستقل و میانجی، b به معنی ضریب مسیر متغیر میانجی و وابسته، Sa به معنی خطای استاندارد رابطه مستقل و میانجی و Sb به معنی خطای استاندارد رابطه میانجی و وابسته است که پس از جاگذاری مقادیر مربوطه در فرمول سوبل، نتایج این آزمون به دست آمد که نتایج آن در جدول ۵ گزارش شده است.

جدول ۵. نتایج آزمون سوبل

مسیر	آماره سوبل	خطای انحراف استاندارد	آماره p
بهزیستی روان‌شناختی*عزت‌نفس ← خودکارآمدی تحصیلی	۶/۷۱۸	۰/۰۴۴	۰/۰۰۱

نتایج جدول ۵ نشان داد که عزت‌نفس در ارتباط بهزیستی روان‌شناختی با خودکارآمدی تحصیلی ($z=۶/۷۱۸$ ؛ $p=۰/۰۰۱$) نقش میانجی ایفا می‌کند.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی ارتباط بهزیستی روان‌شناختی با خودکارآمدی تحصیلی دانشجویان روان‌شناسی تربیتی با نقش میانجی عزت‌نفس انجام شد. نتایج تحقیق نشان داد که بهزیستی روان‌شناختی با خودکارآمدی تحصیلی دانشجویان روان‌شناسی تربیتی ارتباط معنی‌داری دارد. این بخش از نتایج تحقیق را این‌گونه می‌توان تبیین کرد که دانشجویانی که بهزیستی روان‌شناختی بالایی دارند و در زندگی خود هدفمند هستند و ارتباط مثبتی با

یکدیگر دارند، باور بالایی در مورد توانایی خود برای انجام تکالیف درسی دارند، به توانایی خود برای عملکرد بالای تحصیلی اطمینان دارند و در مقابله با مشکلات و دست‌یابی به اهداف مطلوب، موفق عمل می‌کنند. این بخش از نتایج تحقیق با بخشی از نتایج تحقیقات محمدی و حسن‌پور (۱۴۰۳)، Guoyan و همکاران (2023) و باقری و همکاران (۱۴۰۱) همسو است. محمدی و حسن‌پور (۱۴۰۳) نشان دادند که بین خودکارآمدی خلاق با بهزیستی روان‌شناختی رابطه خطی معنی‌داری وجود دارد و خودکارآمدی خلاق بهزیستی روان‌شناختی معلمان را پیش‌بینی می‌کند، Guoyan و همکاران (2023) نیز رابطه بین خودکارآمدی و بهزیستی روان‌شناختی معلمان پاکستان و مالزی را معنی‌دار دانستند و باقری و همکاران (۱۴۰۱) نیز بیان کردند که خودکارآمدی رابطه مستقیم مثبتی با بهزیستی روان‌شناختی در بین سالمندان دارد.

نتایج تحقیق همچنین نشان داد که بهزیستی روان‌شناختی با عزت‌نفس دانشجویان روان‌شناسی تربیتی ارتباط معنی‌داری دارد. این بخش از نتایج تحقیق بیان می‌کند که افراد با بهزیستی روان‌شناختی بالا یعنی افرادی که برای کمال در جهت تحقق توانایی‌های بالقوه واقعی خود و برای تعالی و ارتقا تلاش می‌کنند که آن تلاش نیز در تحقق استعدادها و توانایی‌های فرد متجلی می‌شود، بیشتر از سایر افراد به توانایی‌های خود اطمینان دارند، برای رسیدن به موفقیت تلاش خود را به کار می‌بندند و نگرشی نسبت به خود دارند که این نگرش به فرد این فرصت را می‌دهد تا دیدگاه واقعی و مثبتی نسبت به خود داشته باشند. این بخش از نتایج تحقیق با بخشی از نتایج تحقیقات Ooi و همکاران (2023)، رضائیان بیلندی و همکاران (۱۴۰۲) و بهمنی و همکاران (۱۴۰۲) همسو است. Ooi و همکاران (2023) رابطه بین بهزیستی روان‌شناختی و عزت‌نفس در بین دانشجویان مالزی را مثبت نشان داد، رضائیان بیلندی و همکاران (۱۴۰۲) رابطه بین عزت‌نفس و بهزیستی روان‌شناختی زنان دانشجو و طلبه را معنی‌دار دانستند و بهمنی و همکاران (۱۴۰۲) رابطه عزت‌نفس با بهزیستی روان‌شناختی را در بین دانشجویان کارشناسی ارشد معنی‌دار نشان دادند.

بخش دیگری از نتایج تحقیق نشان داد که عزت‌نفس با خودکارآمدی تحصیلی دانشجویان روان‌شناسی تربیتی ارتباط معنی‌داری دارد. این بخش از نتایج تحقیق بیان می‌کند که دانشجویانی که عزت‌نفس بالایی دارند، ممکن است در انجام وظایف تحصیلی و رسیدن به اهداف نیز خودکارآمدتر باشند، زیرا باور دارند که توانایی انجام آن‌ها را دارند و

همین‌طور دانشجویانی که در حوزه تحصیلی خود کارآمدی بالایی دارند، ممکن است در کل حس بهتری نسبت به خود داشته باشند و عزت‌نفس بالاتری را تجربه کنند. این بخش از نتایج تحقیق با بخشی از نتایج تحقیقات Cao and Liu (2024) و کشاورز نوروزپور و همکاران (۱۴۰۳) همسو است. Cao and Liu (2024) عزت‌نفس را پیش‌بینی کننده قوی برای خودکارآمدی تحصیلی دانستند و کشاورز نوروزپور و همکاران (۱۴۰۳) نیز ارتباط بین عزت‌نفس و خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان را مستقیم و معنی‌دار بیان کردند.

بخش دیگری از نتایج تحقیق نشان داد که بهزیستی روان‌شناختی با خودکارآمدی تحصیلی دانشجویان روان‌شناسی تربیتی با نقش میانجی عزت‌نفس ارتباط معنی‌داری دارد. این بخش از نتایج تحقیق بیان می‌کند که افرادی که کارکرد و عملکرد روان‌شناختی بهینه‌ای دارند، زمانی که این کارکرد بهینه را با نظر و حس مثبت نسبت به خود ترکیب می‌کنند، خودکارآمدی بالایی در فعالیت‌های تحصیلی پیدا می‌کنند و بهتر از سایرین می‌توانند برای مقابله با چالش‌های تحصیلی و رسیدن به اهداف آموزشی آماده‌تر باشند. در بین تحقیقات گذشته پژوهشی به‌طور مستقیم به نقش میانجی عزت‌نفس در ارتباط بین بهزیستی روان‌شناختی و خودکارآمدی تحصیلی نپرداخته است ولی این بخش از نتایج تحقیق را می‌توان به نوعی با بخشی از نتایج تحقیقات باقری و همکاران (۱۴۰۱) همسو دانست که بیان کردند بهزیستی روان‌شناختی از طریق خودکارآمدی با کیفیت زندگی رابطه غیرمستقیم دارد.

به‌طورکلی بر اساس نتایج تحقیق می‌توان چنین نتیجه‌گیری کرد که دانشجویان روان‌شناسی تربیتی دانشگاه تبریز که عملکرد روان‌شناختی بهینه‌ای دارند که این عملکرد بهینه شامل احساس عمومی سلامت هیجانی مانند عزت‌نفس، روابط مثبت با دیگران و پایین بودن اضطراب، افسردگی و رفتارهای اجتنابی است، از طریق افزایش خودکارآمدی، به افراد کمک می‌کند تا احساس کنند در مواجهه با چالش‌ها توانمند هستند و عزت‌نفس نیز باعث می‌شود دانشجویان خود را توانمندتر بدانند و در مقابله با مشکلات تحصیلی موفق عمل کنند؛ بنابراین به دانشجویان پیشنهاد می‌شود همواره در زندگی تحصیلی خود هدفمند باشند و اهداف کوتاه‌مدت و بلندمدتی برای تحصیل خود تعیین کنند. همچنین به دانشجویان پیشنهاد می‌شود ارتباطات و تعاملات خود با دوستان و سایر دانشجویان را حفظ کنند و به توانایی‌های خود نیز ایمان داشته باشند تا در نهایت بتوانند در فائق آمدن به مشکلات و همچنین دستیابی به اهداف تحصیلی خود کارآمد باشند.

تعارض منافع

در پژوهش حاضر هیچ گونه تعارض منافی وجود ندارد.

سپاسگزاری

از تمامی عزیزی که در پژوهش حاضر شرکت کردند، تقدیر و تشکر می‌شود.

منابع

- اقدسی، محمدتقی، محمدزاده، حسن، و قوامی، اکبر. (۱۳۹۵). ارتباط بین شور و اشتیاق به فعالیت بدنی و رضایت از زندگی دانش‌آموزان پسر: رویکرد دوگانه اشتیاق. پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، ۶(۱۲)، ۵۷-۶۶. <http://jrsm.khu.ac.ir/article-1-2462-fa.html>
- امیری‌دوماری، الهه، مرزیه، افسانه، و جناآبادی، حسین. (۱۴۰۲). رابطه میان ادراک از ساختار کلاس درس با عملکرد تحصیلی دانشجویان از طریق نقش واسطه‌ای خودکارآمدی (مطالعه موردی دانشجویان دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه سیستان و بلوچستان). راهبردهای نو در روان‌شناسی و علوم تربیتی، ۱۷(۱۵)، ۸۳-۱۰۱. <https://www.ijpk.ir/showpaper/3429122>
- امینی، زهرا، نوروژی، قاسم، و عاشوری، محمد. (۱۴۰۴). تدوین مدل بهزیستی روان‌شناختی بر اساس حمایت اجتماعی ادراک‌شده و تاب‌آوری با نقش میانجی خودکارآمدی اجتماعی در مادران کودکان با ناتوانی ذهنی و تحولی. فصل‌نامه پژوهش‌های کاربردی روان‌شناختی، ۱۴(۲)، ۲۲-۱. <https://doi.org/10.22059/japr.2025.362895.644689>
- باقری، محمدجواد، اصغرنژاد، علی‌اصغر، و نصرالهی، بیتا. (۱۴۰۱). رابطه خودکارآمدی و کیفیت زندگی با نقش میانجی بهزیستی روان‌شناختی در سالمندان. روان‌شناسی پیری، ۸(۱)، ۳۹-۵۴. <https://doi.org/10.22126/jap.2022.7431.1602>
- بهمئی، سمیه، کشت‌ورز کندازی، احسان، زارعی، رضا، و زراعت‌کار، محمدکاظم. (۱۴۰۲). ذهن‌آگاهی و بهزیستی روان‌شناختی: واسطه‌گری عزت‌نفس. مجله مطالعات آموزش و یادگیری، ۱۵(۲)، ۱۶۶-۱۴۳. <https://doi.org/10.22099/jsli.2024.7397>
- پژوهی، طاهره، نادی، محمدعلی، و سجادیان، ایلناز. (۱۴۰۱). اثربخشی بسته‌های آموزشی کاهش قلدری سایبری ویژه دانش‌آموزان و والدین بر عزت‌نفس و رضایت از زندگی دانش‌آموزان دبیرستانی. فصل‌نامه روان‌شناسی تربیتی، ۱۸(۶۴)، ۱۵۷-۱۷۴. <https://doi.org/10.22054/jep.2022.59571.3303>

حجازی، اسد، علی‌پور، فرهاد، و نیک‌پی، امیرحسین. (۱۴۰۳). رابطه بین نقش حرفه‌ای معلمان در سبک مدیریت کلاس و شبکه حمایت اجتماعی با خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان. *توسعه حرفه‌ای معلم*، ۹(۴)، ۵۱-۷۲.

<https://doi.org/10.48310/tpd.2025.17514.1771>

رضائیان بیلندی، حسین، رضوانی، سیده زینب، و رحمتی، امین. (۱۴۰۲). بهزیستی روان‌شناختی زنان بر اساس جهت‌گیری مذهبی و عزت‌نفس: یک مطالعه تحلیل مسیر. *مطالعات اسلامی زنان و خانواده*، ۱۰(۱۸)، ۲۵۷-۲۸۴.

https://pubs.jz.ac.ir/article_180455.html?lang=fa

ساداتی فیروزآبادی، سمیه، و ملتفت، قوام. (۱۳۹۶). بررسی شاخص‌های روان‌سنجی مقیاس بهزیستی روان‌شناختی ریف در دانش‌آموزان دبیرستانی مدارس تیزهوشان: پایایی، روایی و ساختار عاملی. *فصلنامه اندازه‌گیری تربیتی*، ۸(۲۷)، ۱۰۳-۱۱۹.

<https://doi.org/10.22054/jem.2017.11432.1332>

صالحی مرزيجرانی، زهرا، و سعدی پور، اسماعیل. (۱۴۰۳). تأثیر آموزش اسناد بر تاب‌آوری هیجان‌های پیشرفت و عزت‌نفس دانش‌آموزان دختر دوره دوم متوسطه شهرستان اراک. *فصلنامه روان‌شناسی تربیتی*، ۲۰(۷۲)، ۳۳-۵۶.

<https://doi.org/10.22054/jep.2024.37850.2505>

کشاوری‌نوروزپور، حنا، ابراهیمی، سارا، و احمدی، سمیه. (۱۴۰۳). رابطه خودکارآمدی تحصیلی، عزت‌نفس و حمایت اجتماعی خانواده با تاب‌آوری تحصیلی در دانش‌آموزان تیزهوش. *فصلنامه کودکان استثنایی*، ۲۴(۳)، ۳۷-۵۱. <http://joec.ir/article-1876-fa.html>

[fa.html](http://joec.ir/article-1876-fa.html)

گلی‌زاده، زهرا، میرزایی، لیلا، و میرزایی، محبوبه. (۱۴۰۲). فرا تحلیل بررسی رابطه بین عزت‌نفس و پیشرفت تحصیلی. *فصلنامه روان‌شناسی تربیتی*، ۱۹(۷۰)، ۲۰۰-۲۲۶.

<https://doi.org/10.22054/jep.2024.72276.3790>

References

- Aghdasi M T, Mohamad Zadeh H, Ghavami A. (2016). The relationship between passion to physical activity and life satisfaction in male students: The Dualistic Model of Passion (DMP). *JRSM*, 6(12), 57-66. <http://jrsm.khu.ac.ir/article-1-2462-fa.html> [In Persian]
- Al-Abyadh, M. H. A., & Abdel Azeem, H. A. H. (2022). Academic achievement: influences of university students' self-management and perceived self-efficacy. *Journal of Intelligence*, 10(3), 55. <https://doi.org/10.3390/jintelligence10030055>
- Amini, Z., Norouzi, G. and Ashori, M. (2025). Development of a psychological well-being model based on perceived social support and resilience with the mediating role of social self-efficacy in mothers of children with intellectual and developmental disabilities. *Journal of Applied Psychological*

- Research, 14(2), 1-22. <https://doi.org/10.22059/japr.2025.362895.644689> [In Persian]
- Amiri Doomari, E., Marziyeh, A., Jenaabadi, H. (2023). The relationship between the perception of the classroom structure and students' academic performance through the mediating role of self-efficacy (a case study of students of the Faculty of Psychology and Educational Sciences, University of Sistan and Baluchistan). *Journal of New Strategies in Psychology and Educational Sciences*, 6(17), 83-101. <https://www.ijpk.ir/showpaper/3429122> [In Persian]
- Bagheri, M. J., Asgharnejad Farid, A., & Nasrolahi, B. (2022). The Relationship Between Self-Efficacy and Quality of Life Through the Mediating Role of Psychological Well-Being in the Elderly. *Aging Psychology*, 8(1), 54-39. <https://doi.org/10.22126/jap.2022.7431.1602> [In Persian]
- Bahmai, S., Keshtvorz Kandazi, E., Zarei, R., Zerhatkar, M. (2024). Mindfulness and Psychological Well-Being: The Mediation of Self-Esteem. *Studies in Learning & Instruction*, 15(2), 166-143. <https://doi.org/10.22099/jsli.2024.7397> [In Persian]
- Cao, X., & Liu, X. (2024). Self-esteem as a predictor of anxiety and academic self-efficacy among Chinese university students: a cross-lagged analysis. *Current Psychology*, 43(22), 19628-19638. <http://dx.doi.org/10.1007/s12144-024-05781-4>
- Diener, E., Oishi, S., & Tay, L. (2018). Advances in subjective well-being research. *Nature human behaviour*, 2(4), 253-260. <https://doi.org/10.1038/s41562-018-0307-6>
- Fan, L., & Cui, F. (2024). Mindfulness, self-efficacy, and self-regulation as predictors of psychological well-being in EFL learners. *Frontiers in Psychology*, 15, 1332002. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1332002>
- Golizadeh, Z., Mirzaei, L. and Mirzaei, M. (2023). Meta-Analysis of the Relationship between Self-Esteem and Academic Achievement. *Educational Psychology*, 19(70), 200-226. <https://doi.org/10.22054/jep.2024.72276.3790> [In Persian]
- Granero-Jiménez, J., López-Rodríguez, M. M., Dobarrío-Sanz, I., & Cortés-Rodríguez, A. E. (2022). Influence of physical exercise on psychological well-being of young adults: a quantitative study. *International journal of environmental research and public health*, 19(7), 4282. <https://doi.org/10.3390/ijerph19074282>
- Guoyan, S., Khaskheli, A., Raza, S. A., Khan, K. A., & Hakim, F. (2023). Teachers' self-efficacy, mental well-being and continuance commitment of using learning management system during COVID-19 pandemic: a comparative study of Pakistan and Malaysia. *Interactive Learning Environments*, 31(7), 4652-4674. <http://dx.doi.org/10.1080/10494820.2021.1978503>
- Hejazi, A., Alipoor, F. and Nikpay, A. (2024). The Relationship between Teachers' Professional Role in Classroom Management Style and Social Support Network with Students' Academic Self-Efficacy. *Teacher Professional Development*, 9(4), 51-72. <https://doi.org/10.48310/tpd.2025.17514.1771> [In Persian]
- Hitches, E., Woodcock, S., & Ehrich, J. (2022). Building self-efficacy without letting stress knock it down: Stress and academic self-efficacy of university students. *International Journal of Educational Research Open*, 3, 100124. <https://doi.org/10.1016/j.ijedro.2022.100124>
- Ibrahim, S. T., Li, M., Patel, J., & Katapally, T. R. (2025). Utilizing natural language processing for precision prevention of mental health disorders among youth:

- A systematic review. *Computers in Biology and Medicine*, 188, 109859. <https://doi.org/10.1016/j.compbimed.2025.109859>
- Keshavarznorouzpour, H., Ebrahimi, S., & Ahmadi, S. (2024). The relationship between academic self-efficacy, self-esteem, family social support with academic resilience among gifted students. *Journal of Exceptional Children*, 24(3), 37-51. <http://joec.ir/article-1-1876-en.html> [In Persian]
- Lopes, A. R., & Nihei, O. K. (2021). Depression, anxiety and stress symptoms in Brazilian university students during the COVID-19 pandemic: Predictors and association with life satisfaction, psychological well-being and coping strategies. *PLoS one*, 16(10), e0258493. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0258493>
- Mann, R. B., & Blumberg, F. (2022). Adolescents and social media: The effects of frequency of use, self-presentation, social comparison, and self-esteem on possible self-imagery. *Acta Psychologica*, 228, 103629. <https://doi.org/10.1016/j.actpsy.2022.103629>
- Martela, F., & Sheldon, K. M. (2019). Clarifying the concept of well-being: Psychological need satisfaction as the common core connecting eudaimonic and subjective well-being. *Review of General Psychology*, 23(4), 458-474. <http://dx.doi.org/10.1177/1089268019880886>
- McAdams, D. P., Trzesniewski, K., Lilgendahl, J., Benet-Martinez, V., & Robins, R. W. (2021). Self and identity in personality psychology. *Personality Science*, 2(1), e6035. <http://dx.doi.org/10.5964/ps.6035>
- Mosley-Johnson, E., Garacci, E., Wagner, N., Mendez, C., Williams, J. S., & Egede, L. E. (2019). Assessing the relationship between adverse childhood experiences and life satisfaction, psychological well-being, and social well-being: United States Longitudinal Cohort 1995–2014. *Quality of Life Research*, 28, 907-914. <https://doi.org/10.1007/s11136-018-2054-6>
- Neroni, J., Meijs, C., Kirschner, P. A., Xu, K. M., & de Groot, R. H. (2022). Academic self-efficacy, self-esteem, and grit in higher online education: Consistency of interests predicts academic success. *Social Psychology of Education*, 25(4), 951-975. <https://doi.org/10.1007/s11218-022-09696-5>
- Ooi, H. X., Hamzah, A., & Thien, L. M. (2023). The influence of social support on postgraduate students' psychological well-being: Self-esteem as a mediator. *Participatory Educational Research*, 10(3), 150-166. <http://dx.doi.org/10.17275/per.23.49.10.3>
- Pazhoohi, T., Nadi, M. A. and Sajjadian, I. (2022). The effectiveness of cyber bullying reduction training packages for students and parents on self-esteem and life satisfaction of high school students. *Educational Psychology*, 18(64), 157-174. <https://doi.org/10.22054/jep.2022.59571.3303> [In Persian]
- Rezaian-Bilandi, H., Rezvani, S., Rahmati, A. (2023). Women's Psychological Well-Being Based on Religious Orientation and Self-Esteem: A Path Analysis Study. *Islamic Studies of Women and Family*, 10(18), 257-284. https://pubs.jz.ac.ir/article_180455.html?lang=en [In Persian]
- Ryff, C. D., & Singer, B. H. (2006). Best news yet on the six-factor model of well-being. *Social science research*, 35(4), 1103-1119. <http://dx.doi.org/10.1016/j.ssresearch.2006.01.002>
- Sadati Firoozabadi, S., Moltafet, G. (2017). Investigate Psychometric Evaluation of Ryff's psychological well-being scale in Gifted High School Students: reliability, validity and factor structure. *Quarterly of Educational Measurement*, 8(27), 103-119. <https://doi.org/10.22054/jem.2017.11432.1332> [In Persian]

- Salehi, Z. and Saadipour, E. (2024). The Effectiveness of Attribution Training on Resilience, Achievement Emotions and Self-Esteem in Secondary High School Girls in Arak City. *Educational Psychology*, 20(72), 33-56. <https://doi.org/10.22054/jep.2024.37850.2505> [In Persian]
- Schunk, D. H., & DiBenedetto, M. K. (2022). Academic self-efficacy. In *Handbook of positive psychology in schools* (pp. 268-282). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003013778>
- Taylor-Piliae, R. E., & Finley, B. A. (2020). Tai Chi exercise for psychological well-being among adults with cardiovascular disease: A systematic review and meta-analysis. *European Journal of Cardiovascular Nursing*, 19(7), 580-591. <https://doi.org/10.1177/1474515120926068>
- Van Dierendonck, D., & Lam, H. (2023). Interventions to enhance eudaemonic psychological well-being: A meta-analytic review with Ryff's Scales of Psychological Well-being. *Applied Psychology: Health and Well-Being*, 15(2), 594-610. <https://doi.org/10.1111/aphw.12398>
- Yang, G., Sun, W., & Jiang, R. (2022). Interrelationship amongst university student perceived learning burnout, academic self-efficacy, and teacher emotional support in China's English online learning context. *Frontiers in Psychology*, 13, 829193. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.829193>
- Yiming, Y., Ma, R., & Saiyidu, Y. (2025). The mediating effect of psychological well-being on self-efficacy and career development of physical education major students. *BMC psychology*, 13(1), 862. <https://doi.org/10.1186/s40359-025-03168-z>
- Zander, L., Brouwer, J., Jansen, E., Crayen, C., & Hannover, B. (2018). Academic self-efficacy, growth mindsets and university students' integration in academic and social support networks. *Learning and Individual Differences*, 62, 98-107. <https://doi.org/10.1016/j.lindif.2018.01.012>